
 > FRA PRESIDENTEN

Lite har skjedd siden helseminister Anne-Grete Strøm-Erichsen for tre år siden lovet at faste stillinger skal være hovedregelen for alle sykehusleger.

Faste stillinger – viktigere enn noensinne

Nylig fortalte en kollega om sin usikre arbeidshverdag som lege i spesialisering. Historien delte hun i en kronikk i Aftenposten. Hennes fortelling ble delt nesten fire tusen ganger på Facebook og fikk to hundre og femti kommentarer. Kommentarfeltet belyste på en overbevisende måte utfordringene med midlertidige ansettelser. Det belyste også i hvilken grad det påvirker kollegiet negativt og hvor rettmessig utålmodige et økende antall leger er i denne saken.

Jevnlig mottar vi eksempler på at leger får ubehagelige beskjeder fra sine ledere. Det er beskjeder som i beste fall oppleves som forsøk på å sette legen på plass, og som i verste fall er direkte trusler om avslutning av arbeidsforholdet. Dette kan ledere gjøre fordi de til enhver tid kan skylde på at det «dessverre ikke var mulig å forlenge vikariatet». Av samme grunn ønsker ofte ikke legene vi er i kontakt med, at Legeforeningen behandler sakene. Men vi får informasjonen, vi har god oversikt og vet hva som skjer.

Problemet med løse ansettelsesforhold og korte vikariater ser ut til å spre seg til overlegene. Det er et økende antall leger på markedet, og vi hører om fler enn før som på kort varsel får avsluttet jobbforholdet sitt. Også overleger forteller meg om at det i faser med omstillinger og innsparinger er vanlig å få beskjeder som «hvis du er uenig kan du bare slutte, det er mange som er interessert i jobben din». Denne typen kommunikasjon hindrer konstruktiv kritikk og tilbakemeldinger om driftsutfordringer og -problemer. Dermed hindrer den fagutvikling og forbedring av kvaliteten på arbeidet, fordi åpenhet og trygghet er helt essensielt for å få til positiv utvikling.

Norsk arbeidsliv bygger på at faste ansettelser er hovedregelen. Det følger av arbeidsmiljøloven. Mulighetene til å benytte midlertidighet følger også av loven som unntak til hovedregelen. Nå hevdes det at leger i spesialisering kommer inn under unntaket for praksisarbeidere. Det vil si en forlengelse av utdanningen og uten den selvstendighet som kan forventes at andre arbeidstakere.

Legeforeningen mener at retten til fast ansettelse ikke er et forhandlingsspørsmål. Vi skal ikke måtte «kjøpe» retten til fast jobb mot andre viktige arbeidsvilkår. Det passer ikke inn i et moderne norsk samfunn der godt stillingsvern er regnet som en grunnleggende rett i arbeidslivet. En hovedårsak til at dette verdsettes så høyt kommer av erkjennelsen om at fornøyde ansatte yter best. Jobbtilfredshet påvirker resultatene direkte. Det er vanskelig å være fornøyd ansatt når du hele tiden bekymrer deg for om du kommer til å ha jobb om tre måneder. Det er vanskelig å være en ansatt som bidrar åpent og konstruktivt hvis en leder som er uenig i det som sies, rasler med vikariat-sablene.

I dette nummeret belyser vi temaet «faste stillinger» over flere sider. Vi beskriver hva vi har gjort i saken, hvorfor helseministeren nå må ta ansvar og løse denne saken, og hvorfor vi mener en gradvis implementering kan starte umiddelbart.

Hege Gjessing

Hege Gjessing
 hege.gjessing@legeforeningen.no
 president